

UDENRIGSMINISTERIET

URU alm. del –  
Spørgsmål 144 af 21. maj  
2013 fra Folketingets  
Udenrigsudvalg til  
Udenrigsministeren.

14. juni 2013

Udvalget udbeder sig ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Spørgsmål 144:

Hvordan begrænser ændringerne i forhold til den ungarske forfatningsdomstol det ungarske demokrati?

Svar:

Den nuværende regering har gennemført en række lov- og forfatningsændringer, der på forskellig vis begrænser forfatningsdomstolens kompetenceområde og virke.

Forfatningsdomstolen har bl.a. fået begrænset sin mulighed for at træffe afgørelser inden for det økonomiske område (elementer under finansloven, skat, lokale skatter og afgifter etc.)

Regeringen har fjernet den såkaldte actio popularis mulighed. Altså muligheden for at enhver statsborger, NGO eller sågar udlænding kunne anmode om en ex post gennemgang af en lovs forfatningsmedholdelighed – uagtet om ovennævnte statsborger, NGO eller udlænding var direkte berørt af loven eller ej. Regeringen har valgt ikke at erstatte actio popularis med den mere sædvanlige mulighed for ex post gennemgang for borgere, der direkte påvirkes af en given lov. Regeringen har i stedet valgt, at ex post gennemgang nu kun kan initieres af regeringen, én fjerdedel af parlamentets medlemmer eller Ombudsmanden for Grundlæggende Rettigheder.

Med den fjerde forfatningsændring gives forfatningsdomstolen kun mulighed for at forholde sig til f.eks. en forfatningsændrings forfatningsmedholdelighed på baggrund af en række procedurekrav vedrørende vedtagelse og forkyndelse. Denne gennemgang kan alene initieres af præsidenten, regeringen, en fjerdedel af parlamentets medlemmer, højesteretspræsidenten, den offentlige anklager eller Ombudsmanden for Grundlæggende Rettigheder. Det er endvidere et krav, at forfatningsdomstolen træffer en afgørelse indenfor 30 dage, hvilket lægger en begrænsning på muligheden for substantielle gennemgange.

Den fjerde forfatningsændring fastslår, at forfatningsdomstolen ikke længere kan støtte ret på egne tidligere afgørelser, såfremt disse lå før 1. januar 2012 – datoen for den nye forfatnings ikrafttræden.

Endelig har regeringen valgt at sætte en række af forfatningsdomstolens afgørelser ud af kraft ved enten at fratage domstolen kompetence på området, eller at indsætte de love, som forfatningsdomstolen har afvist, direkte i forfatningen.

EU-Kommissionen og Venedig-kommissionen undersøger på nuværende tidspunkt, hvilken betydning forfatningsændringerne har i forhold til de forpligtelser, som Ungarn har påtaget sig i forbindelse med medlemskabet af henholdsvis EU og Europa-Rådet, herunder for så vidt angår konsekvenserne for den ungarske forfatningsdomstol. Regeringen bakker fuldt ud op om dette arbejde. Ungarn skal selvsagt i lighed med andre medlemslande, respektere de standarder og forpligtelser, som landet har påtaget sig ved sit medlemskab af Europarådet og EU.